

ZRŮDY S LIDSKOU TVÁŘÍ

Když slušní lidé
páchají ohavné
zločiny

Carol Anne Davis

KLOUKAN

edice
KIO KAN

Copyright © Carol Anne Davis, 2016

Translation © Zdík Dušek, 2019

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu MASKING EVIL

přeložil Zdík Dušek

Redakční úprava Lukáš Foldyna

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek, 2020

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7633-154-9

Ianovi

1957–2009

Obsah

Úvod	7
1 Zástupce šerifa Gerard Schaefer	10
2 Jáhen Sam Smithers	18
3 Porodní asistentka Norma Jean Armisteadová	25
4 Biskup Marvin Pentz Gay	33
5 Záchranář Robert Fratta	38
6 Agent FBI Mark Putnam	47
7 Pracovník charity Robert Spangler	54
8 Pěstounská matka Eunice Spryová	66
9 Policejní náčelník David Brame	77
10 Oddaný katolík Danilo Restivo	83
11 Vzorný žák Brian Blackwell	96
12 Kazatelova dcera Erin Caffeyová	104
13 Ministrant Colton Pitonyak	107
14 Bankovní úředník Alan Hopkinson	115
15 Opatrovnice dětí Judy Buenoanová	122
16 Zbožná matka Ellie Neslerová	128
17 Student kriminologie Stephen Griffiths	133
18 Kněz Gerald Robinson	145
19 Policistka Antoinette Franková	153
20 Lékař Philippe Neniére	162

21	Komunitní policista Kenneth DeKleine	165
22	Mladý pastor Rick Pulley	168
23	Dálniční hlídka Craig Peyer	176
24	Služebně mladší policista Steven Rios	180
25	Mnich Michailo Kofel	185
26	Student veterinárního lékařství Steven Harper	193
27	Laický duchovní Jeffrey Lundgren	201
28	Student klasických studií John Tanner	212
29	Učitelé náboženství Colin Howell a Hazel Buchananová/Stewartová	216
30	Mladá dobrovolnice Bernadette Prottiová	220
31	Právník z Ivy League Jason Bohn	225
32	Městský šerif David Young	229
33	Pilot aerolinek Richard Crafts	239
34	Církevní organizátorka Mary Jane Fonderová	247
35	Student kriminologie Donny Tison	258
36	Ředitelka školy Jean Harrisová	268
37	Vedoucí na církevním táboře Donald Miller	281
	Výběr z literatury	289
	Vybrané filmy	291
	Poděkování	292

Úvod

Co přivede přívětivého bankovního úředníka k tomu, aby unášel malá děvčata? Co pudí jáhna k tomu, aby využíval a vraždil prostitutky? Proč uznávaný pilot aerolinek ubije manželku k smrti? Všichni muži i ženy, jejichž profily najdete na následujících stránkách, měli dobrou zaměstnání – jsou mezi nimi lékaři, duchovní, kriminalisté, policisté a učitelé –, ale všichni se dopustili zločinů. Většina spáchala vraždu, s výjimkou dvou z nich, kteří se spokojili s opakovaným extrémním zneužíváním dětí. Mladší vrazi byli vzorní žáci, u nichž okolí předpokládalo, že mají velikou šanci v životě uspět.

Kriminologové dříve vnímali násilí jako akt frustrace, často vyplývající z neschopnosti vyjádřit silné emoce – proto nezaměstnaný mladík napadne svou přítelkyni, nebo opilecký povaleč tluče svoje rozjívěné děti. Zároveň věřili, že si osoby, které nemají v zaměstnání žádný vliv, chladí ve svém volnu žáhu na slabších obětech.

Takový názor při prvním pohledu na nejodpornější zločiny nedávné minulosti zdánlivě obstojí. Raymond Morris, o němž jsem psala v jedné ze svých dřívějších knih, si připadal při své práci v továrně ponižován, a tak ráno odcházel z domova v obleku a lhal příbuzným i sousedům o tom, kde pracuje. Jeho vztek pak vzkypěl a z Morrisa se stal vražedný pedofil. Obdobně Peter Sutcliffe, Yorkshirský rozparovač s mnoha oběťmi, byl přesvědčen, že je příliš chytrý na to, aby řídil nákladní auto, a měl na své kabině ceduli s nápisem, že se uvnitř skrývá génius. Vřesovištní

vrah Ian Brady se vnímal jako intelektuál a hnusil si práci úředníka, zatímco dělník Fred West vykládal každému, kdo byl ochotný ho poslouchat, že je školený potratář.

Na zaměstnání těchto mužů nebylo nic špatného, ale sami sebe brali jako nadřazené ostatním a vybíjeli si část frustrace v čím dál patologičtějším sexuálním životě. Navíc zjistili, že sledování obětí jim přináší vzrušení, které jim v pracovní době od devíti do pěti prostě chybělo.

Pachatelé v této knize zhruba spadají do několika kategorií. Zprvce jsou tu kořistnické osobnosti, které už od mládí věděly, že chtějí sexuálně obtěžovat ženy či děti, a vstoupily mezi duchovní v naději, že tak získají celoživotní morální oporu. Jenže nezískali. Jiní z těchto emocionálně narušených lidí nastoupili k policii, protože doufali, že se z nich stanou mimořádně dobří lidé. Další policisté, jako sadistický Gerard Schaefer nebo misogynní Craig Peyer, schválně vstoupili do sboru, aby lákali mladé ženy do svých smrtících pastí.

Někteří ze zde popisovaných pachatelů spadají do kategorie inteligentních lidí, které zásadně narušilo dětství. Ačkoliv si našli vážená místa od církevní organizátorky po právníka z Ivy League, v nitru zůstávali zlostnými a zanedbávanými dětmi s řadou neuspokojených potřeb.

Jedním z motivů, které se v knize objevují, je chamtivost, zejména v případě ďábelské profesionální pěstounky Eunice Spryové, která nechávala jednu z dívek ve svém opatrovnictví na kolečkovém křesle, ačkoliv uměla chodit, jen aby získala další dávky. Druhou pohnutkou byl sadismus. Chamtivost motivovala i policistku Antoinette Frankovou, která proměnila vzkvétající rodinnou restauraci v jatka, aby ukradla denní tržbu.

Svou roli sehrál i strach, jak dokazuje případ agenta FBI Marka Putnama, v zásadě slušného člověka, který přehnaně reagoval na výhrůžku milenky, že poví jeho man-

želce a zaměstnavateli o jejich vztahu, a zavraždil ji. Strach rovněž ovlivnil Stevena Riose, který se bál, že jeho milenec prozradí manželce, jaké jsou jeho skutečné sexuální preference, a obavy představovaly hlavní motiv Donnyho Tisona, studenta trestního práva, který pomohl svému otci, známému vrahovi, v úniku z vězení, protože se bál, že pokud jeho otec zůstane za mřížemi, stane se obětí jiného vězně.

Za několika vraždami stála extrémní žárlivost, konkrétně za zločiny Johna Tannera a Jean Harrisové, citlivých milovníků knih – na opačných koncích věkové škály –, kteří zavraždili své partnery. Šílenství zase motivovalo lékaře, jenž se přidal k náboženskému kultu a změnil se ve zpola vyhladovělého blázna, který se připravoval na přežití apokalypsy, a prohlubující se duševní choroba přivedla cockevilleského šerifa Davida Younga k tomu, aby plánoval vybití celé školy dětí ve Wyomingu.

Ačkoliv si někteří ze sadistických dospělých vrahů zasluhují zemřít za mřížemi (a řada z těchto sériových vrahů už za nimi zemřela), tato kniha není prosta naděje: dva z nejmladších vrahů – a agent FBI ve středním věku – byli propuštěni a pokračují v úspěšných životech v novém prostředí. Jiní v patřičnou dobu získají možnost propuštění, ačkoliv jen čas odpoví na otázku, zda si zaslouží druhou šanci.

1

Zástupce šerifa Gerard Schaefer

Ačkoliv se chtěl stát duchovním, a když byl odmítnut, nastoupil u policie, stal se Gerard Schaefer jedním z nejsadističtějších sériových vrahů v Americe.

Mládí

Gerard John Schaefer se narodil 25. března 1946 Doris a Gerardu Schaeferovým. Byl jejich prvorozeným potomkem a rodiče pak ještě měli děvče a druhého chlapce. Rodina původně žila ve Wisconsinu, ale ještě když byly děti malé, přestěhovala se do Georgie.

Schaeferovi byli oddaní římské katolice a posílali děti do katolických škol. Není známo, jestli tam byl Gerard nešťastný, ale rozhodně byl nešťastný doma – měl silný dojem, že otec, obchodní cestující, dává přednost jeho sestře Saře. Jako dvanáctiletý začal Gerard nosit její prádlo – chlapci, kterým chybí láska, často nosí matčino spodní prádlo, aby si jí připadali nablízku, takže oblékání sestřiných kalhotek mohlo být variantou tohoto zvyku.

Mladý chlapec se nějak dozvěděl o autoerotickém dušení, bral si do místního lesa provaz, zpola se věšel a přitom masturboval. To je ve dvanácti letech nezvykle brzy,

takže je pravděpodobné, že mu o tomto masochistickém aktu řekl nějaký dospělý.

Když mu bylo šestnáct, jeho rodina se přestěhovala do Fort Lauderdale na Floridě a Gerard opět nastoupil do katolické školy, kam však nezapadl – byl vnímán jako odlišný od ostatních, zejména když si dovolil pochybovat o náboženské doktríně. Měl IQ 130, což ho řadilo do horních pěti procent populace, a zvědavou mysl. Stal se nuceným samotářem (v protikladu ke spokojeným dobrovolným samotářům, kteří dávají přednost samotě) a o víkendech chodil do Everglades, kde se věnoval sportovnímu lovu zvířat. V osmnácti měl krátce přítelkyni – byl pohledný, měl přátelský a upřímný obličej –, které se svěřil, že rád potají pozoruje sousedku Leigh Hainlineovou, když se opaluje nahá. Poznamenal k tomu, že si Leigh Hainlineová koleduje o znásilnění. S tajným šmírováním pokračoval i nadále – nahlížel jí do okna ložnice, když se svlékala, a špehoval i jednu ze svých kamarádek.

Po odchodu ze školy se rozhodl, že se stane knězem, ale byl odmítnut a následně se s církví rozešel. Začal psát, ale jeho učitele poplašilo, že v mnoha Gerardových příbězích dochází k vraždám mladých žen. Školnímu psychologovi Schaefer přiznal, že si představuje, jak kuchá zvířata a przní jejich mrtvoly, a že touží vstoupit do armády, aby mohl zabíjet lidi. Nespáchal však žádný zločin a nebyl poslán na intenzivnější psychoterapii. Popravdě, jeho fantazie byly tou dobou už tak pevně zakotveny, že by mu patrně žádná psychoterapie nepomohla.

Vystudoval obchodní školu, po jejímž absolvování se přihlásil na pedagogický kurz, aby mohl učit – děsivá představa vzhledem k tomu, že byl posedlý myšlenkami na věšení teenagerek a znásilňování jejich mrtvol. Neuspěl však u přípravných zkoušek a obdržel povolávací rozkaz do vietnamské války. Při odvodu měl na sobě žen-

ské spodní prádlo – možná věděl, že se na to během zdravotní prohlídky přijde, a psychiatrické vyšetření odhalilo, že je labilní, a tudíž ke službě nezpůsobilý. Podle svých pozdějších slov se odvodu schválně vyhnul tím, že řekl psychiatrovi, že uvažuje o sebevraždě.

První neúspěšné manželství

Téhož roku 1968 se jeho rodiče rozvedli a Gerard začal v létě chodit s dívkou jménem Martha. Vzali se v prosinci (labilní muži často naléhají na rychlý sňatek, protože si uvědomují, že dlouhodobě nedokážou zachovat zdání normality) a Gerard se vrátil ke studiu pedagogiky, ale při praxi na různých středních školách v roce 1969 se nevhodně choval ke studentkám a byl požádán, aby odešel.

Nadále cítil zášť vůči přelétavým ženám a stěžoval si svým známým, že jeho sousedka Leigh Hainlineová je děvka a nechová se jako slušná katolická žena. Osmého září 1969 ji navštívil a od té doby ji už nikdo nespatriil živou. Nebylo jasné, jestli neutekla, protože předtím vyhrožovala manželovi, že ho opustí s rodinným přítelem. Později však byl v domě, kde bydlel Gerard Schaefer s matkou a manželkou Marthou, nalezen její medailónek spolu s trofejemi dalších obětí: schovával si všechno možné od cestovních pasů po deníky. (Leighina lebka byla nalezena o devět let později, ale identifikována až v roce 2004.)

Později v roce 1969 byly devítiletá Peggy Rahnová a osmiletá Wendy Stevensonová viděny s mladíkem podobným Gerardu Schaeferovi – obě následně zmizely a už je nikdy nikdo neviděl. Schaefer se nějakou dobu poté svědčil své přítelkyni, že obě děti zavraždil a snědl – usmažil si prý kusy jejich masa s pepřem a cibulí – a psal povídky o tom, jak snadné je ukrýt těla v lesích nebo na staveniš-

tích. (Mnohem později ve vězení, snad aby se vyhnul nálepce pedofila, tvrdil, že ani jedno dítě sexuálně nezneužil a že jen chtěl zjistit, jaké to je jíst lidské maso, protože četl o činech kanibalského sériového vraha Alberta Fishe.)

Následující rok Martha požádala o rozvod a Gerard odjel do zahraničí – do Evropy a severní Afriky, aby změnil působiště. Později řekl vyšetřovatelům, že během cest zabíjel mladé dívky. Tehdy byl autostop zcela běžný a děvčata často cestovala s kamarády, takže trvalo několik měsíců, než bylo oznámeno, že se pohřešují, a tou dobou už stopa vychladla.

Druhé manželství

Po návratu do Států začal pracovat v ostraze a brzy se oženil s Teresou, která byla o několik let mladší než on. Přijali ho do policejního sboru ve Wilton Manors, ale roku 1972 se po hádce s policejním velitelem pokusil nechat přeložit do Broward County. Neuspěl při psychologických testech, a byl tedy okamžitě odmítnut. Jednoduše ale padělal doporučovací dopis, odnesl ho do Martin County a stal se zástupcem šerifa. Miloval moc, kterou mu nové postavení skýtalo.

Dvacátého prvního července 1972, měsíc po nástupu na nové místo, jel ve svém policejním voze, když tu spatřil dvě stopující dívky, osmnáctiletou Nancy Trotterovou a její devatenáctiletou kamarádku Pamelu Wellsovou. Zavezl je na pláž a slíbil, že je nazítří vezme zpátky. Mírně jim domluvil, že stopovat cizince je nebezpečné, a dívky byly rády, že jsou nyní v bezpečí.

Následující den, v sobotu, je opět vyzvedl a nabídl se, že jim ukáže historický památník v odlehlé oblasti Martin County. V lese jim však přikázal vystoupit, obě spoutal,

uvázal Nancy kolem krku provaz a připevnil ho ke stromu. Postavil ji na vyvýšený kořen a vysvětlil jí, že pokud ztratí rovnováhu, oběsí se. Pamelu přivázal k jinému stromu a odjel, protože ho vysílačkou volali do práce. Obě dívky varoval, ať se nehýbají, a řekl jim, že se vrátí.

Nancy se naštěstí osvobodila ze smyčky a bez sebe strachy doběhla k silnici, kde zastavila vůz. Byla přivolána policie a ta osvobodila i stejně vyděšenou Pamelu. Když se Schaefer vrátil na místo činu, zjistil, že obě oběti zmizely, a pochopil, že jistě nahlásily pokus o vraždu policii. Odjel zpátky na ústředí a řekl svým nadřízeným, že oběšení dívek jen předstíral, aby je vyděsil, protože se smály, když je varoval před nebezpečím stopu. Připustil, že zašel příliš daleko.

Byl propuštěn a obviněn z nezákonného věznění a násilného přepadení, ale po dvou měsících složil kauci a čekal na svůj proces na svobodě. Je možné, že se mu dostalo mírnějšího zacházení, protože pracoval u policie. Bývalý zástupce šerifa zřejmě tušil, že půjde na dlouhou dobu za mříže, takže neměl co ztratit a pokračoval v uskutečňování svých fantazií.

Vražedné rádění

Dvacátého sedmého září 1972 se Gerard seznámil se sedmnáctiletou Susan Placeovou a šestnáctiletou Georgií Jessupovou, kterým se představil jako Jerry. Susan řekla matce, že ho potkala na pláži a že je tam ještě tentýž den znovu zavezete. Paní Placeové se ten muž nelíbil a zapsala si poznávací značku jeho auta, ale obě teenagerky trvaly na tom, že s ním pojedou – od té doby je nikdo neviděl živé. (O šest měsíců později byla jejich těla, přeznaná na dvě poloviny, nalezena zčásti pohřbená v Blind Creeku. K Schaefer-

rovým fantaziím patřilo rozřezávání a bylo o něm známo, že vlastní extrémně ostré nože.)

Dvacátého třetího října 1972 zmizela dvě čtrnáctiletá děvčata, která jela stopem na nákupy. Ostatky Elsie Farme-rové byly objeveny příští rok na staveništi blízko školního kampusu a její šperky se našly v domově Gerarda Schaefera. Tělo její kamarádky Mary Briscolinové bylo nalezeno na staveništi o měsíc později. Rozklad těl pokročil natolik, že nebylo možno určit příčinu smrti, a identifikace proběhla jen na základě zubařských záznamů. Schaefer se později k oběma vraždám přiznal.

V prosinci byl zdiskreditovaný zástupce šerifa souzen za nezákonné uvěznění Nancy Trotterové a Pamelý Wellsové, ale dostal pouze šestiměsíční podmínku, protože soudce uvěřil jeho verzi, že se jen snažil dívky přesvědčit, aby už nejezdily stopem. Soud mu sdělil, že se zachoval jako hlupák – což bylo opravdu vyjádření roku. Manželka a matka stály při něm a soudce ho bral jako v zásadě slušného člověka, který zkrátka udělal chybu. Schaefer tak mohl na svobodě pokračovat ve svém vražedném řádění...

Osmého ledna 1973 zmizely dvě devatenáctileté dívky, když jely stopem z Iowy na Floridu. Řidičské průkazy Colette Goodenoughové a Barbary Wilcoxové se později našly v domově Gerarda Schaefera spolu s několika Colettinými zuby. (Kosterní pozůstatky byly objeveny roku 1977 v lese u floridského Port St Lucie.)

Vyšetřovatelé, poplašení množstvím zmizelých stopařek, obrátili pozornost na Schaefera a prohlídka domu jeho matky odhalila kufr s fotografiemi mrtvých obětí včetně jednoho snímku nahého mrtvého muže. Řada těl byla zohavena a bývalý policista si nechal na památku několik kostí. Kromě toho našli kriminalisté i jeho povídky inspirované skutečnými vraždami a nákresy oběšených žen. Na-

víc si vystříhoval fotografie žen z novin a časopisů a kreslil jim kolem krku smyčky.

Schaefer byl zatčen a souzen za vraždy Susan Placeové a Georgie Jessupové. Paní Lucille Placeová, Susanina matka, identifikovala Schaefera jako muže, který odvezl obě teenagerky, a v Schaeferově domě byla nalezena Georgiina kabelka – Schaefer v ní měl zbraň a municí. Policie se rozhodla soustředit na tento případ, protože důkazy byly velice přesvědčivé.

Bývalého policistu dostihla i jeho vlastní slova, protože napsal esej o tom, jak člověku může projít vražda, ve kterém líčil, jak oběť mučit, utáhnout ji kolem krku smyčku, oběsit ji a zbavit se těla. Napsal také, že je dobrý nápad unést dvě ženy najednou, protože ve dvojici si nebudou dávat takový pozor, a že ho bavilo nutit jednu dívku ubližovat druhé nebo ji i zabít, aby oddálila vlastní mučení a smrt.

Po přelíčení, které proběhlo na Floridě v říjnu 1973, porota vyřkla verdikt „vinen“ a Schaefer byl odsouzen na doživotí, načež mu druhá manželka předala žádost o rozvod, rychle se s ním rozvedla a brzy si vzala jeho obhájce. Schaefer si začal dopisovat s jednou Filipínkou a během pobytu ve vězení si ji vzal, ale jakmile žena získala zelenou kartu, rozvedla se s ním i ona. Roky ubíhaly pomalu a Schaefer se velice, převelice nudil.

V roce 1983 nabídl vyšetřovatelům, že jim na Floridě ukáže místa 34 vražd, aby mohli uzavřít případy pohřešovaných osob, ale ti jeho nabídku odmítli. Nadále úřady obtěžoval, podával neopodstatněné žaloby na věznicí a různé autory píšící o skutečných kriminálních případech, kteří ho označovali za sériového vraha. Do vnějšího světa sice hlásal svou nevinu, ostatním vězňům se však svými mnoha zločiny chlubil.

Život v číslech

Ve vězení Starke na Floridě se Schaefer spřátelil se sériovým vrahem Tedem Bundym, nechvalně proslulým nekrofilem. Bundy zabil třiatřicet žen, zatímco Schaefer byl podezřelý z toho, že jich zavraždil třicet čtyři. Mezi Schaeferovy oběti údajně patřily jedna osmiletá a jedna devítiletá dívka, zatímco Bundy zavraždil dvanáctiletou, takže jejich činy si v mnohém odpovídaly. Schaefera rozrušilo, když Bundyho popravili na elektrickém křesle, ale téhož roku zahájil nový románek s bývalou přítelkyní poté, co mu napsala a on jí nadšeně odpověděl.

Byl rozhodlý udržet se v povědomí veřejnosti a podal se mu vydat dvě knihy svých povídek a navázat kontakt s úřadem pohřešovaných osob, kterému nabídl, že ukáže, za které z pohřešovaných žen je odpovědný. Dodal, že byl spojován se sto sedmdesáti oběťmi, ale nalezeno bylo jen šest těl.

Jako arogantní a nepřátelský člověk nebyl u spoluvězňů oblíbený – považovali ho za práskače, který na ně donášší dozorcům výměnou za protislužby, a jako bývalého policistu a zástupce šerifa ho nenáviděli ještě víc.

Kvůli špatné pověsti na něj ostatní vězni často házeli odpadky, ale 3. prosince 1995 jeden z jeho nepřátel zašel ještě dál: vstoupil do jeho cely a více než čtyřicetkrát ho bodl provizorním nožem. Vrah Vincent Rivera, který už seděl za dvojitou vraždu, Schaeferovi navíc vydloubal oči.

Schaeferova smrt bohužel znamenala, že rodiny mnoha pohřešovaných žen na Floridě ztratily možnost zjistit, jestli tento zvrácený policista byl odpovědný za smrt jejich blízkých, a většina z nich hledá odpovědi dodnes.

2

Jáhen Sam Smithers

Mezi vrahy, o nichž pojednává tato kniha, najdeme hasiče i duchovní, a sexuální vrah Sam Smithers byl oboje.

Dokonalý manžel

Všichni říkali, že jáhen Samuel Smithers je velice příjemný chlapík, rodinný typ a dobrý správce První baptistické církve ve floridském Plant City. Tedy – všichni kromě mladých žen, které s ním musely trávit čas o samotě. Uváděl řadu atraktivních mladých farnic do rozpaků a děsil je otevřenými sexuálními poznámkami o jejich tělech nebo návrhy na to, aby se s ním vyspaly. Jednou zvedl jedné ženě blůzu a jindy si zase při vyprávění o své bývalé milence mnul přes šaty penis. Některé ženy ohlásily jeho chování církevním nadřízeným a ti si v roce 1994 uvědomili, že se jedná o dlouhodobý problém, a požádali ho, ať přijme pomoc psychologa. Smithers odmítl, církev ho vyzvala, aby odstoupil, a Smithers to řádně učinil.

Později vyšlo najevo, že k psychologovi chodil už v roce 1986, když žil v Tennessee. Jako dobrovolný hasič založil několik požárů a pokoušel se pomáhat při jejich hašení, aby byl oslavován jako hrdina. Policie však pojala podezření

kvůli počtu ohňů, ke kterým docházelo v kostele a jeho okolí, a podrobné vyšetřování odhalilo, že se jednalo o případy žhářství a že za ně nese odpovědnost Sam Smithers. Smithers rezignoval na svou církevní funkci, ale církev mu odpustila, přijala ho jako farníka a uspořádala na jeho počest modlitební setkání v naději, že se duševně uzdraví. I stát postupoval mírně – Smithers byl odsouzen na tři až pět let vězení, ale trest mu byl vzhledem k dobrému chování a po jeho slibu, že bude docházet k psychologovi, zkrácen. Smithers se dostavil na několik sezení, ale brzy na ně chodit přestal.

Bývalý jáhen se rekvalifikoval na svářeče, matka však nepřestávala kritizovat jeho životní styl. Smithers se s manželkou Sharon přestěhoval na Floridu, blíže manželčiným rodičům, nastoupil jako elektrikářský pomocník a vysloužil si pověst dobrého, spolehlivého pracovníka. Fungoval rovněž jako ideální manžel, který byl vždycky doma na večeri a choval se láskyplně a pozorně. Vedl však tajný život: když šla manželka spát, vyplížil se z domu za prostitutkami.

Ke konci 80. let pracoval jako údržbář a zároveň i správce kostela, zatímco Sharon byla pomocná učitelka a jejich adoptovaný syn studoval na vysoké škole. (Smithers měl málo spermií, takže nemohl počít vlastní dítě, což pro něj představovalo zdroj ponížení a pro oba manžele důvod k zármutku, protože si přáli mít velkou rodinu.) Láskyplně, svědomitě se miloval se svou chápající ženou, ale ve skutečnosti toužil po drsném styku s trpícími ženami. S oblibou je také fackoval.

Dětství

Sam – stejně jako jeho tři bratři – zažil mnoho výprasků z rukou hluboce věřící matky Linnie. Ještě když mu bylo sedmnáct, pořád si na něj v jeho rodném městě East Ridge

v Tennessee brala pásek. Nesměl hrát baseball, ačkoliv mu tento sport doopravdy šel, protože měla dojem, že ostatní hráči mluví sprostě. A nesměl přespávat u kamarádů ze školy, protože večery náležely rodinné modlitbě.

Její manžel Alvin nedokázal vydržet dusivou atmosféru a trávil večery pitím, kouřením a tu a tam balením žen. Kromě toho Linnii bil. Tolik se bála, že ji synové uvidí nahou, že spala v šatech a koupala se jen jednou za tři nebo čtyři dny, přičemž trvala na tom, aby všichni muži opusili dům. Opakovala chlapcům, že předmanželský sex je hříšný a prostitutky si zaslouží smrt.

Vražda

V roce 1996 bývalý jáhen občas navštěvoval nevěstinec ve floridské Tampě, ale také si vybíral prostitutky na ulici a chodil s nimi do hotelových pokojů. Po několika takto pracujících dívkách chtěl, ať jdou k němu domů, ale přestože jim nabízel víc peněz, odmítaly.

Pouliční prostitutka Denise Roachová nicméně v polovině května 1996 jeho nabídku přijala a on ji odvezl do odlehlého domu, který spravoval. Šli do ložnice, kde mu čtyřia dvacetiletá rozvedená žena poskytla orální sex. Potom vyšli na dvůr, Sam popadl v garáži sekeru, opakovaně ji udeřil do hlavy, sevřel jí rukama hrdlo a škrtil ji téměř k bezvědomí. Potom vzal šídlo – ostrý kovový nástroj, kterým se prorážejí otvory do kůže – a bodal ji s ním do obličeje a hlavy. Některé rány byly tak hluboké, že jí pronikly do mozku. Následně odtáhl dosud teplé tělo do nedalekého rybníka, hodil ho do vody a odjel domů posekat manželce trávník.

Během čtrnácti dnů byl znovu připraven zabíjet. Tentokrát se nešťastnou obětí stala jednáctiletá Christy Cownová, prostitutka závislá na kokainu, s níž už v minulosti

měl sex. 28. května ji po odchodu z práce vyzvedl a odjel s ní do stejného domu, kam odvezl Denise Roachovou. Tentokrát proběhla soulož, načež sešli dolů do garáže, kde Smithers vzal stejnou sekeru, jakou použil minule, a zasáhl s ní rozvedenou matku dvou dětí do hlavy. Christy ještě žila, a tak ji chvíli škrtil, odvěkl její tělo k rybníku a hodil ji do vody.

V tu chvíli uslyšel přijíždět auto a vyšel naproti řidičce, majitelce tohoto domu. Pochválila ho za to, jak pěkně uklidil a zametl dvorek a posekal trávu, ale pak se zarazila a zůstala zírat na kaluž krve v garáži. Smithers vykoktal, že tam někdo musel zabít veverku, když tu ztuhl, protože zaslechl steny ozývající se od rybníka. Christy Cowanová byla ještě naživu...

Poplašená žena odjela a spojila se s šerifem, který našel ve stojaté vodě rybníka rozkládající se ostatky Denise Roachové stejně jako tělo právě zemřelé Christy Cowanové. Smithers se totiž mezitím ke sténající ženě vrátil a utloukl ji motykou.

Policista odjel do domu bývalého jáhna, řekl mu o objevených tělech a požádal ho, aby s ním jel na stanici. Smithers klidně odpověděl, že pojede, ale chtěl, aby ho doprovodila manželka. Na policejní stanici je rozdělili a policista vysvětlil Sharon, že podle nich její manžel někoho zavraždil a že se jednalo o mimořádně hrůznou vraždu. Sharon odpověděla, že to není možné a že by se její muž takové ukrutnosti nikdy nedopustil.

Mezitím Smithers odmítal vypovídat, pokud nebude Sharon sedět u něj. Policie souhlasila a Sharon řekla manželovi, ať poví pravdu, ale on zopakoval, že tu kaluž krve nezpůsobil – odhadoval, že tam někdo zabil nějaké malé zvíře a to vykrvácelo. Když ho upozornili, že byla neda-leko nalezena dvě těla, obě oběti utlučené k smrti, řekl jen, že je mu to líto, ale že to s ním nemá nic společného. Poli-

cie ho na noc pustila domů, ale ráno se ho chystala znovu vyzvednout a pokračovat ve výslechu. Policisté také přemluvili Sharon, aby zatím odešla k příbuzným, ale ona zůstala loajální vůči svému manželovi, s nímž žila už třia dvacet let, a během té noci mu několikrát telefonovala.

Christy Cowanovou v márnici rychle identifikovali podle otisků prstů, ale tělo Denise Roachové se rozložilo natolik (chyběl celý obličej a od prstů se jí oddělila kůže), že ji nejdříve zapsali jako Jane Doeovou (jméno dávané neznámým osobám).

Následující den detektivové pokračovali ve výslechu Sama Smitherse. Neuspěl ve zkoušce na detektoru lži a potom přiznal, že nemluvil úplnou pravdu – nabral prý ženu, které se rozbilo auto, a zpanikařil, když vyhrožovala, že ho obviní ze znásilnění, pokud jí nedá padesát dolarů. Dodal, že ji odvezl k domu, kde pracoval jako správce, a hodil ji do rybníka. Později během výslechu přiznal, že zabil i druhou ženu, ale popíral, že by s kteroukoliv z nich měl sexuální styk. Vzhledem k tomu, že zamlada cestoval po celé zemi, policie z jiných oblastí ho začala považovat za podezřelého z nevyřešených vražd prostitutek.

Soud se Samem Smithersem začal 15. prosince 1998. Obžaloba sdělila porotě, že se Smithers přiznal k oběma vraždám, zatímco obhajoba tvrdila, že byl k přiznání nucen nadměrně horlivou policií.

Soud si vyslechl informace o krvi na podlaze garáže a Smithersově podivném chování, když na ni byl tázán. Porota zhlédla názorné fotografie z pitvy a snímky vražedných zbraní, stejně jako záběry bezpečnostní kamery ve večerce, kam si Smithers a jedna z obětí Christy Cowanová zašli před sexem koupit sodu. A vyslechli soudního znalce, který vypověděl, že semeno nalezené na koberci v ložnici domu, kde Smithers pracoval jako správce (měl se starat jen o okolí domu), patří Smithersovi a že druhá

skvrna na koberečku v koupelně pravděpodobně pochází z úst Denise Roachové.

Jedna z přítelkyň Christy Cowanové vypověděla, že jen pár hodin před vraždou dala Christy kondom – a jeho obal byl nalezen v domě, který Smithers spravoval. Všechny překvapilo, když se Smithers rozhodl svědčit ve prospěch vlastní obhajoby.

Na stanovišti svědků uvedl, že se dopustil cizoložství s ženou jménem Mimi a že je přistihl tajemný muž, jak se objímají, vyfotografoval je a vyhrožoval Smithersovi, že o jeho nevěře řekne Sharon, pokud mu Smithers nezařídí přístup do domu, o který se staral. Tento muž, jak Smithers dodal, zabil obě ženy a přinutil ho, aby se zbavil jejich těl v nedalekém rybníku.

Obžaloba si ho vychutnala – zeptala se, jak zní Mimino příjmení. To Smithers nevěděl, ačkoliv spravoval záznamy o farnících. A co jméno toho tajemného muže? Ani to prý nezná. Proč nešel poté, co ho ten muž přinutil, aby odnáhl zkrvavená těla do rybníka, na policii? Báł se, že tajemný muž zabije jeho ženu a malého syna. Jindy si Sam Smithers vystačil se svým šarmem, ale při křížovém výsledku se jeho chatrná historka brzy rozsypala. Téhož dne porota za necelé dvě hodiny vynesla verdikt – vinen ze dvou vražd prvního stupně.

Při stanovování rozsudku obžaloba tvrdila, že obě vraždy byly předem promyšlené: koneckonců mohl mít sex v autě nebo na nějakém klidném odpočívadle u silnice, ale on místo toho odvezl obě ženy na odlehlé místo, kde je mohl zabít a zbavit se těl. Navíc zatelefonoval manželce, že uvízl v dopravní zácpě a přijde domů pozdě. Obhajoba argumentovala, že vraha natolik traumatizovalo jeho nepřijemné dětství, že si ani neuvědomoval, co dělá. Jako malé dítě ho údajně upustili na hlavu a obhajoba přišla s teorií, že tím mohl utrpět trvalé poškození mozku.

Manželka vypověděla, že je vynikající manžel a skvělý adoptivní otec a že rodina dělala všechno spolu. Sdělil jí, že má pocit, jako kdyby vraždy spáchal někdo jiný, ne on. Psychiatr obhajoby uvedl, že Smithers může prožívat disociační epizody, při nichž se rozchází s realitou. Porotu to nicméně nepřesvědčilo a za pouhých devadesát minut doporučila trest smrti.

Bývalý baptistický jáhen se proti rozsudku smrti odvolal, ale floridský nejvyšší soud odmítl verdikt zrušit. V čase psaní této knihy Samuel Smithers stále čeká na schůzku s elektrickým křeslem.

3

Porodní asistentka Norma Jean Armisteadová

Tato sestra byla sice vyškolená k tomu, aby ženám během těhotenství pomáhala, ale jedno dítě ukradla a druhé vyřízla z matčiny dělohy v zoufalém pokusu udržet si milence.

Krutý plán

V roce 1974 žila Norma Jean Armisteadová se svým milencem Charlesem Armisteadem a přijala jeho příjmení, ale on o ni ztrácel zájem a Norma se bála, že se vrátí ke své manželce. Řekl jí, že by chtěl syna, protože z manželství má jenom samé dcery, a Norma Jean, krátce po čtyřicítce, mu zamlčela, že před třinácti lety podstoupila hysterektomii, chirurgické odstranění dělohy. Měla dospělého syna a dceru z minulého vztahu, takže Charles neměl důvod pochybovat o její plodnosti. Také mu pravděpodobně nepřiznala, že před tím, než se stala zdravotní sestrou, strávila nějaký čas v texaské psychiatrické léčebně.

Toho podzimu mu Norma Jean sdělila, že je těhotná a že si je jistá, že půjde o chlapce. Jak ubíhaly měsíce, používala stále více vycpávek, aby to vypadalo, že jí roste bři-

cho, a do postele nosila objemné prádlo. Ostatní sestry na jejím pracovišti Kaiser Permanente Hospital v Los Angeles věřily, že čeká se svým novým partnerem pozdní dítě.

Norma Jean potřebovala černé dítě nebo aspoň míšence, protože její milenec byl černoch, a tak když byla 30. září 1974 do nemocnice přijata šestadvacetiletá Mary Childsová v raných fázích porodu, Norma Jean se chopila šance. S mladší ženou se spřátelila a časně ráno jí injekčně vpravila do těla silná sedativa, takže Mary upadla do částečného bezvědomí. Kromě toho jí sestra podala i léky navozující porod. V jednu chvíli se Mary probrala a zjistila, že se nemůže hýbat, ale brzy znovu upadla do bezvědomí, porodila dítě a spala ještě mnoho hodin. Norma Jean mezitím vzala z márnice potrácený plod o váze jednoho a půl kilogramu, položila ho Mary mezi nohy a odkráčela z nemocnice se zdravou holčičkou.

Odesla dítě, které pojmenovala Carrie, do jiné blízké nemocnice, kde oznámila, že porodila doma a nechala se lékařsky vyšetřit v nemocnici, kde je zaměstnaná jako sestra. Dodala, že podle jejího názoru nemocnice, do které nyní přišla, nabízí lepší poporodní péči, a proto přišla zaregistrovat porod právě sem. Zdravotníky její rozhodnutí překvapilo, ale zněla přesvědčivě, a tak vyplnili potřebné dokumenty.

Když se Mary Childsová konečně probrala k vědomí, lékaři jí sdělili, že kvůli její narkomanii jí dítě v děloze před týdnem zemřelo. Mary rozrušeně protestovala, že neužívala drogy a že ještě v porodnici cítila, jak dítě kope. Lékaři odpověděli, že se v ní mrtvý plod mohl přesouvat, ale ona namítala, že šlo o její třetí těhotenství, takže pozná kopání. Lékaři dodali, že měla v krvi obrovské množství sedativ – netušili, že je pacientce injekčně vstříkla jejich vlastní sestra. Mary, tvrdě pracující asistentka v obchodě s potravinami, je upozornila, že při přijímání do nemoc-

nice podstoupila krevní test, podle kterého v sobě žádné drogy neměla, a že lékaři odhadovali hmotnost jejího dítěte na necelé čtyři kilogramy, ne kilo a půl, jak vážil mrtvý plod, který podle nich porodila. Lékař navíc zaznamenal tlukot srdce plodu, který Mary sama viděla na monitoru. Navzdory mnoha rozporům nemocnice prohlásila, že si Mary odmítá připustit potrat, a poslala ji domů.

Brutální vražda

Norma Jean mezitím předvedla Charlesovi jeho novou dceru, ale Charles byl zklamán, že nejde o syna, a vztah znovu čelil problémům. Norma Jean, nyní již čtyřiačtyřicetiletá, se začala rozhlížet po další těhotné oběti a brzy se spřátelila se šestadvacetiletou Kathryn Viramontesovou, která v sobě nosila dítě svého přítele.

16. května 1975 Norma Jean na mladou ženu zaútočila, když seděly v Kathrynině bytě, a injekčně jí aplikovala lék způsobující ochrnutí svalů. Zalepila Kathryn ústa, podřízla jí hrdlo a rozřízla ji od pupku ke stydké kosti, čímž v podstatě podomácku provedla císařský řez. Nešťastná matka brzy podlehla ztrátě krve.

Norma Jean odnesla chlapce do nedaleké nemocnice, kde opět odmítla lékařské vyšetření s tím, že je v pořádku, a chtěla jen zaregistrovat porod, ale dítě mělo mírnou horečku a místní sestra jí ho odebrala k ošetření. Mezitím bylo objeveno krvavé tělo Kathryn Viramontesové, z jehož stavu bylo zřejmé, že jí někdo vyřízl z dělohy dítě. Detektivové se spojili s nejbližšími nemocnicemi a zjistili, že v jedné z nich je Norma Jean a chová se podezřele. Lékař, který trval na tom, že ji prohlédne, zjistil, že nemá dělohu ani děložní čípek, takže nemohla porodit toto dítě ani dceru, která se jí údajně narodila minulý rok.

Detektivové šli k ní domů a zjistili, že o dceru Mary Childsové, nyní osmiměsíční, pečuje jedna z Norminých dospělých příbuzných. Opožděně vrátili dítě skutečné matce a zmučená Mary Childsová pak zažalovala nemocnici za to, že původně odmítla vyšetřit, co se doopravdy stalo. Získala 275 000 dolarů a její malá dcerka 100 000 dolarů.

Tímto případem byl volně inspirován film *Empty Cradle* (*Prázdná kolébka*, 1993), v němž hraje vražednou sestru ultraštíhlá a atraktivní Kate Jacksonová, zatímco skutečná Norma Jean Armisteadová měla nadváhu a vypadala jako matróna. Matka ukradeného dítěte ve filmu je běloška, zatímco skutečná matka byla černá. Milenec Normy Jean Charles je rovněž ztvárněn jako běloch a ve filmu stále žije s nic netušící manželkou a dětmi. Kate Jacksonová nicméně přesně vykresluje náhlé zvraty nálady a hysterii, jež hraniční osobnosti jako Norma Jean Armisteadová vykazují v reálném životě.

Motiv

Romantici často věří, že žena, která ukradne dítě, jedná pod vlivem mateřských instinktů, ale Norma Jean porodila dvě vlastní děti a s oběma dospělými potomky měla neurované vztahy. Před mnoha lety prošla hysterektomií, takže její biologické hodiny jednoduše netikaly, a po krádeži dítěte Mary Childsové s ním netrávila příliš mnoho času. Navíc chtěla syna, protože doufala, že si tím vytvoří pouto s čím dál lhostejnějším milencem Charlesem – jejich vztah mohlo stejně tak udržet štěně nebo kotě, kdyby o ně stál. Vzhledem ke své hraniční osobnosti vnímala oběti jako vedlejší škody a nikdy nedala najevo, že si plně uvědomuje hrůznost svých činů.

Pokračující protesty

V čase psaní těchto řádků žije Norma Jean Jacksonová (vrátila se ke svému skutečnému příjmení) v ženském nápravném zařízení v kalifornském Chowchille. Je jí přes osmdesát, trpí srdeční chorobou, následky mrtvice a artritidou a věří, že by měla být propuštěna nebo přinejmenším přesunuta do domu na půli cesty. Její podporovatelé upozorňují na to, že Norma Jean užívá deset léků na předpis denně, a říkají, že za své zločiny už zaplatila, ale její odpůrci připomínají hrůznost Kathryniny vraždy a skutečnost, že okradla mladou matku možná o víc než padesát let života a Mary Childsové způsobila nevýslovnou bolest.

Psycholog vysvětluje

Jedná se o natolik neobvyklý případ, že jsem požádala o názor doktora Davida Holmese, přednášejícího na Manchesterské metropolitní univerzitě, vedoucího zdejší Soudní výzkumné skupiny a autora učebnice *Abnormal, Clinical and Forensic Psychology* (*Abnormální, klinická a soudní psychologie*). Řekla jsem mu, že Norma Jean Armisteadová podle všeho má hraniční poruchu osobnosti, jak je patrné z výkyvů nálady a nestálých vztahů, a zeptala jsem se ho, jestli s tím souhlasí a dokáže určit nějaké další osobnostní poruchy, kterými trpí.

Odpověděl následovně: „Jedincům s osobnostní poruchou jsou téměř vždy diagnostikovány dvě nebo více poruch – jen velice vzácně mívají jedinou diagnózu. Paní Armisteadová vykazuje příznaky hraniční osobnosti, mezi něž patří výkyvy nálady a prudké reakce na ostatní lidi, ale taky zoufalé činy, aby se vyhnula samotě a získala si pozornost. Vyhledávání pozornosti a patologicky sebejisté